

„Álom: játék, mint az élet...”

Krúdy Gyula, a „mesemondó lovag” száz esztendeje született. Milyen újabb kiadású Krúdy-köteteket kapunk vajon a centenárium évében, hiszen alig néhány éve napvilágot látott művei ma már az antikváriumokban is ritkaságszámba mennek? Az *Álmoskönyv* például a hatodik, „öregbített” kiadásban is pillanatok alatt elfogyott.

E kérdésre választ adni talán *Barta András* irodalomtörténész a leghivatottabb, akisok névrokona között a „krúdys” jelzővel illetnek az értők. „Krúdyból” doktorált, Krúdy-speciálkollégiumot tart az ELTE bölcsészkarán, és ő Krúdy felszabadulás utáni mindkét életmű-sorozatának egyik szerkesztője.

— Most májusban négy és fél évtizede lesz Krúdy halálának. Ha ezt az időszakot — az irodalmi megítélés és könyvei kiadása szempontjából — két részre osztjuk: az első 20–22 év a félig elfeledettség homályában telt el. Jelentőségét nem ismerték fel, nem vették túlságosan komolyan halála után, mint ahogyan életében, még népszerűsége csúcseibe sem. 1954-ben a *Hét bagoly* és a *Boldogult úrfikoromban* megjelenése megtörte a „kiadói vesztégzarat”. 1957-ben megindult 32 kötetes életműsorozatának kiadása. Ebben látott napvilágot 1966-ban az *Álmoskönyv* ötödik, 1976-ban a hatodik „öregbített” kiadása is, amely az általam szerkesztett Krúdy-kötetek között az egyik kedvencem.

— Krúdy 1919-ben könyve bevezetőjében azt írta: „*Inkább saját mulattatásomra, inkább hosszú telek csendes eljátszódására, esti órák halk elfuvólására szerkesztettem ez álmoskönyvet, mint azért, hogy bárki is hitet adjon a következő soroknak.*” Nos, ez a célzás a játéokra adta az ötletet és az

„engedelmet”, hogy az eredeti *Álmoskönyvhöz* ne csak újabb — a Színházi Életben megjelent — álomfejtéseit kapcsoljam, hanem olyan írásait is, amelyek hasonló játékos kedv szülőttei. Így kerültek a gyűjteménybe a különböző társadalmi állású, képzelt hölgyekhez írott, soha el nem küldött, ironikus hangú szerelmes levelek. Így fűztem ide a másik két nagy szenvedéllyel — a lóversennyel és a kártyával — kapcsolatos tárcákat, valamint *A gyomor örömei* című ciklust. A jó evés, ivás „titkait” feltáró valamennyi írás az író életének utolsó éveiből származik — azokból az időkből, amikor Krúdy már kevesebbet forgott a nők körül. Amikor egyre súlyosbodó betegségei idején egy-egy étkezés jelentette számára a legfőbb élvezetet. Mert a közhittel ellentétben éppenséggel nem volt nagyevő; a legtöbb ilyen tárgyú írása — költői nyelvezettel — éppen arról szól, hogy művészi módon elkészített, válogatott falatok révén miként lehet igazán élvezni a gasztronómia áldásait.

— 1976-ban megkezdődött az újabb, 25 kötetre tervezett, minden eddiginél terjedelmesebb életműkiadás megjelentése. Emellett — tekintettel a centenáriumra — számos egyéb kiadvány is az olvasó kezébe kerül. Így az *Álmoskönyv* hetedik „öregbített” kiadása is.

— „*Álom: játék, mint az élet... Néha komolyra fordul a játék. Az élet is, az álom is.*” Ez az intelem szintén az *Álmoskönyv* bevezetőjében olvasható. Ennek szellemében igyekeztem Krúdy hitetlen álomfejtő könyvét sajtó alá rendezni.